

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 77/12
V Lucemburku dne 14. června 2012

Rozsudek ve věci C-618/10
Banco Español de Crédito SA v. Joaquín Calderón Camino

Vnitrostátní soud nemůže změnit obsah zneužívající klauzule ve smlouvě uzavřené mezi podnikatelem a spotřebitelem

Konstatuje-li vnitrostátní soud, že jde o takovou klauzuli, je povinen ji pouze neuplatnit

Soudům ve Španělsku mohou být předkládány návrhy na vydání platebního rozkazu ohledně zaplacení splatného vymahatelného peněžitého dluhu ve výši nepřesahující 30 000 eur, je-li výše tohoto dluhu řádně prokázána. Je-li takový návrh podán v souladu s těmito požadavky, dlužník je povinen dluh zaplatit nebo ve lhůtě 20 dnů podat námitku týkající se uvedené platby a nechat spor rozhodnout v rámci běžného občanskoprávního řízení. Španělská právní úprava však soudu, jemuž je předložen návrh na vydání platebního rozkazu, neumožňuje rozhodnout z úřední povinnosti o neplatnosti zneužívající klauzule obsažené ve smlouvě uzavřené mezi podnikatelem a spotřebitelem. Analýzu zneužívajícího charakteru klauzulí v takové smlouvě tak lze provést pouze v případě, že spotřebitel podá námitku.

Pokud španělské soudy mohou konstatovat neplatnost zneužívající klauzule obsažené ve spotřebitelské smlouvě, vnitrostátní právní předpisy jim dále umožňují doplnit smlouvu tak, že změní obsah této klauzule, aby nebyla zneužívající.

V květnu 2007 uzavřel J. Calderón Camino smlouvu o úvěru ve výši 30 000 eur se španělskou bankou Banesto za účelem koupě automobilu. Úvěrová úroková sazba činila 7,950 %, RPSN (roční procentní sazba nákladů) činila 8,890 % a sazba úroků z prodlení 29 %.

Přestože smlouva měla platit až do 5. června 2014, nárokovala si Banesto předčasnou splatnost svých pohledávek, jelikož v září 2008 ještě nebylo uhrazeno sedm měsíčních splátek. Dne 8. ledna 2009 tak banka podala k Juzgado de Primer Instancia n° 2 de Sabadell (Španělsko) návrh na vydání platebního rozkazu na zaplacení částky 29 381,95 eur odpovídající neuhrazeným měsíčním splátkám spolu se sjednanými smluvními úroky a náklady.

Tento soud i bez návrhu usnesením rozhodl, že ujednání o úrocích z prodlení je absolutně neplatné z důvodu jeho zneužívajícího charakteru. Sazbu úroků z prodlení dále snížil z 29 % na 19 % a požadoval, aby Banesto nově vypočítala výši úroků.

Audiencia Provincial de Barcelona (Španělsko), kterému byl spor předložen v rámci odvolání proti tomuto usnesení, se Soudního dvora tázal, zda směrnice o zneužívajících klauzulích¹ brání takové vnitrostátní právní úpravě členského státu, jako je úprava dotčená v původním řízení, která neumožňuje soudu, ke kterému je návrh na vydání platebního rozkazu podán, z úřední povinnosti přezkoumat zneužívající charakter klauzule zahrnuté do spotřebitelské smlouvy. Španělský soud si dále přál zjistit, zda je s touto směrnicí slučitelná španělská právní úprava, která soudu umožňuje nejen zneužívající klauzule neuplatnit, ale i změnit jejich obsah.

V rozsudku vydaném dnešního dne Soudní dvůr nejprve konstatoval, že vnitrostátní soud musí posuzovat zneužívající charakter smluvního ujednání ve spotřebitelské smlouvě z úřední povinnosti, pokud má za tímto účelem k dispozici nezbytné informace o právním a skutkovém

¹ Směrnice Rady 93/13/EHS ze dne 5. dubna 1993 o nepřiměřených podmínkách [zneužívajících klauzulích] ve spotřebitelských smlouvách (Úř. věst. L 95, s. 29; Zvl. vyd. 15/02, s. 288).

stavu. Soudní dvůr uvedl, že španělská právní úprava neumožňuje soudu, jenž o návrhu na vydání platebního rozkazu rozhoduje, posoudit z úřední povinnosti zneužívající charakter klauzulí obsažených ve smlouvě uzavřené mezi podnikatelem a spotřebitelem, ačkoli má za tímto účelem k dispozici všechny nezbytné informace o právním a skutkovém stavu. Za takových okolností zastává Soudní dvůr názor, že takový procesní režim může narušovat účinnost ochrany, kterou má směrnice o zneužívajících klauzulích poskytovat spotřebitelům.

S ohledem na celkovou podobu, průběh a zvláštnosti řízení o vydání platebního rozkazu totiž hrozí nezanedbatelné riziko, že dotčení spotřebitelé nepodají námitku požadovanou k tomu, aby byla konstatována neplatnost zneužívající klauzule. Některé faktory by totiž mohly spotřebitele odradit od podání námítky (obzvláště krátká lhůta stanovená pro podání takové námítky, náklady na soudní žalobu, které vzniknou v poměru k částce sporného dluhu, neznalost jejich práv či neúplnost informací z důvodu, že návrh na vydání platebního rozkazu podaný podnikateli má omezený obsah). Podnikatelům by tedy stačilo zahájit řízení o vydání platebního rozkazu namísto běžného občanskoprávního řízení, aby spotřebitele zbavili ochrany sledované směrnicí.

Za těchto podmínek Soudní dvůr dospěl k závěru, že španělské právní předpisy nejsou v souladu se směrnicí, jelikož v řízeních zahájených podnikateli vůči spotřebitelům znemožňují ochranu, kterou spotřebitelé mají podle směrnice, nebo její uplatnění nadměrně ztěžují.

S tímto upřesněním Soudní dvůr zadruhé připomněl, že zneužívající klauzule obsažená ve smlouvě uzavřené mezi podnikatelem a spotřebitelem není podle směrnice pro spotřebitele závazná a že smlouva obsahující takovou klauzuli zůstává pro strany závaznou za stejných podmínek, může-li nadále existovat bez této zneužívající klauzule. Soudní dvůr tedy konstatoval, že směrnice brání španělské právní úpravě, jež vnitrostátnímu soudu dává možnost, aby při rozhodnutí o neplatnosti zneužívající klauzule změnil obsah této klauzule.

Soudní dvůr zastává názor, že takováto možnost, byla-li by vnitrostátním soudem uznána, by mohla eliminovat odrazující účinek pro podnikatele spočívající v tom, že se takové zneužívající klauzule vůči spotřebiteli jednoduše neuplatní. Tato možnost by proto zajistila méně účinnou ochranu spotřebitele, než která vyplývá z neuplatňování těchto klauzulí. Mohl-li by vnitrostátní soud měnit obsah zneužívajících klauzulí, obchodníci by byli nadále podněcováni tyto klauzule využívat s vědomím, že i kdyby bylo rozhodnuto o jejich neplatnosti, může soud přesto smlouvu doplnit, takže jejich zájmy budou zajištěny.

Pokud tedy vnitrostátní soudy konstatují, že jde o zneužívající klauzuli, mají pouze povinnost takovou klauzuli neuplatnit, aby nebyla vůči spotřebiteli závazná, avšak nemají pravomoc měnit její obsah. Vyjma zneužívajících klauzulí totiž musí smlouva, která klauzuli obsahuje, v zásadě nadále existovat bez jakékoli jiné změny, je-li v souladu s vnitrostátním právem taková další existence smlouvy právně možná.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu unijního práva nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazové záznamy z vyhlášení rozsudku jsou k dispozici prostřednictvím „[Europe by Satellite](#)“

☎ (+32) 2 2964106